# מהדורה למורה – לורד רנדל

בלדה סקוטית עממית · בלדה עממית · בלדות ורומנסות · גרסת רגיל

במהדורה זו: מפתח תשובות לכל התרגילים, הצעות לתשובות פתוחות ומחוון קצר. בדפי התלמיד: שם/כיתה/תאריך, חלק א׳ (הבנה), חלק ב׳, חלק ג׳ (כתיבה) וכרטיס יציאה לגזירה.

## תשובות – חלק א׳ – הבנה

**תרגיל 1:** 1–**ב** (צלופחים במרק) · 2–**ב** (דיאלוג בין אם ובן) · 3–**ב** (למה האהובה הרעילה אותו) · 4–**א** (אם ובן) · 5–**ב** (מיטה)

**תרגיל 2:** 1–**נכון** · 2–**לא נכון** (האם – דואגת וקשובה) · 3–**נכון**

**תרגיל 3:**

1. מן הציד ביער; הוא עייף ומבקש מאמו להציע לו את המיטה.
2. אכל צלופחים במרק אצל אהובתו.
3. שהכלבים של רנדל מתו – כנראה אכלו משאריות הארוחה.

## תשובות – חלק ב׳ – מושגים וכלים ספרותיים

**תרגיל 4:** 1–**א** · 2–**ג** · 3–**ד** · 4–**ב**

**תרגיל 5:** 1–**דיאלוג** · 2–**תפנית**

## תשובות – חלק ג׳ – חשיבה וכתיבה

**תרגיל 6:** השאלות והפזמון חוזרים כמעט זהים, אבל בכל בית נוסף פרט חדש ומאיים. החזרה גורמת לנו לחכות לגילוי, והמתח עולה עד שהאם אומרת את המילה "הורעלת".

**תרגיל 7:** בהתחלה היא נשמעת כמו עייפות אחרי ציד, ובהמשך מתבררת כסימן לחולשה ולמוות. אותה שורה מקבלת משמעות חדשה – וזה כוחה של החזרה.

**תרגיל 8:** תשובה פתוחה: האם קשובה, שואלת ומבינה; הבן חוזר אליה ברגעיו הקשים. זו תמונה של קשר עמוק ברגע של אובדן.

**תרגיל 9:** מחוון קצר: שמירה על פרטי העלילה (3), נקודת מבט עקבית (3), תיאור רגשות ומחשבות (2), לשון ופיסוק (2).

## כרטיס יציאה

תשובות אישיות. תשובה מלאה: עונה על השאלה, נשענת על פרט מן היצירה, כתובה במשפטים שלמים ובסדר הגיוני.

• שאלה לדיון בכיתה: למה לדעתכם הבלדה הזאת שרדה מאות שנים ועדיין מושרת?

• קשרו לשירים מוכרים עם פזמון ולשאלה מה גורם לשיר להיזכר.

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

# לורד רנדל

בלדה סקוטית עממית · בלדה עממית · בלדות ורומנסות

**תזכורת קצרה:** לורד רנדל חוזר הביתה עייף מאוד, ואמו שואלת אותו היכן היה. הוא עונה שסעד אצל אהובתו ומבקש שתציע לו את מיטתו. האם שואלת מה אכל, והוא עונה: צלופחים במרק. היא שואלת מה קרה לכלביו, והוא עונה שהם מתו. האם מבינה – והוא מודה – שהורעל. בבתים האחרונים הוא מחלק את רכושו כצוואה, ומשאיר לאהובתו רק קללה.

## חלק א׳ – הבנה

**1 הקיפו את התשובה הנכונה.**

1. מה אכל לורד רנדל?
○ א. לחם ○ ב. צלופחים במרק ○ ג. תפוחים ○ ד. בשר
2. מהו מבנה הבלדה?
○ א. סיפור עם מספר ○ ב. דיאלוג בין אם ובן ○ ג. מכתב ○ ד. נאום
3. מה לא מוסבר בבלדה?
○ א. מאיפה חזר ○ ב. למה האהובה הרעילה אותו ○ ג. מה אכל ○ ד. מי האם
4. מי מדבר בשיר?
○ א. אם ובן ○ ב. שני חברים ○ ג. מלך ושר
5. מה ביקש הבן?
○ א. אוכל ○ ב. מיטה ○ ג. כסף

**2 קראו כל צמד: דמות – תכונה. סמנו נכון או לא נכון. אם לא נכון – כתבו את התכונה הנכונה.**

| # | דמות – תכונה | נכון / לא נכון | תיקון (אם לא נכון) |
|---|---|---|---|
| 1 | האהובה – מסתורית | נכון / לא נכון | |
| 2 | האם – מסתורית | נכון / לא נכון | |
| 3 | לורד רנדל – צעיר ותמים | נכון / לא נכון | |

**3 ענו במשפט או שניים.**

1. מאיפה חוזר לורד רנדל ומה הוא מבקש?

2. מה אכל ואצל מי?

3. איזה פרט חושף לאם את האמת?

## חלק ב׳ – מושגים וכלים ספרותיים

**4 התאימו כל כלי ספרותי לדוגמה שלו מן היצירה. כתבו את האות המתאימה.**

| # | כלי ספרותי | האות | | דוגמה מן היצירה |
|---|---|---|---|---|
| 1 | דיאלוג | | א | כל הבלדה היא שיחה בין האם לבנה, בלי מספר; הדמויות חושפות את הסיפור בעצמן. |
| 2 | חזרות | | ב | הפרט על הכלבים המתים הופך את השיחה "הרגילה" לגילוי אסון. |
| 3 | מאפייני בלדה | | ג | שאלות באותו מבנה ופזמון "הציעי לי את המיטה" חוזרים בכל בית. |
| 4 | תפנית | | ד | סוף טרגי, פערים (למה הורעל?), עלילה שמתגלה בהדרגה ושורות שקל לשיר. |

**5 השלימו את המונח המתאים מתוך מחסן המילים.**

**מחסן מילים:** דובר תפנית דיאלוג

1. _____ – שיחה בין דמויות
2. _____ – רגע בעלילה שבו המצב משתנה באופן מפתיע

## חלק ג' – חשיבה וכתיבה

**6 שאלת פרשנות**

איך החזרה בבלדה בונה מתח?

**7 שאלת פרשנות**

מה משמעות הבקשה החוזרת "הציעי לי את המיטה"?

**8 שאלת הערכה – הביעו עמדה ונמקו**

מה מגלה הבלדה על הקשר בין האם לבן?

## 9 משימת כתיבה

כתבו בית חדש לבלדה באותו מבנה (שאלה של האם, תשובה של הבן ושורת הפזמון), שממלא את הפער: למה האהובה עשתה זאת?

## כרטיס יציאה

לורד רנדל · שם: _____

1. כתבו שני מאפיינים של בלדה ודוגמה לכל אחד מהבלדות שקראנו.

2. איזה פער בבלדה של היום הייתם רוצים "למלא" ואיך?

3. מה ההבדל בין בלדה עממית לבלדה ספרותית?